

DİAZEPAM

Diğer adı: Benzodiazepin.

Ticari adları: Diapam[®], Diazem[®], Diazepam[®], Desitin[®], Lizan[®], Nervium[®].

Kullanım amacı: Tedavi sırasında arzu edilen kan seviyesine ulaşılıp ulaşılmadığının izlenmesi veya toksite olasılığının değerlendirilmesi amacıyla kullanılır.

Genel bilgiler:

- Diazepam, benzodiazepin grubu ilaçların prototipi olarak kabul edilir. Anksiyolitik, antikonvülsan, hipnotik, sedatif, iskelet kası gevşeticisi ve amnestik özellikleri olan bir ilaçtır. Klinik uygulamada anksiyete, uyku-suzluk, kas spazmları, huzursuz bacak sendromu, alkolü bırakma ve Menier hastalığı tedavisi sırasında kullanılır. Ayrıca endoskopi gibi uygulamaların öncesinde gerilimi ve anksiyeteyi azaltmak amacıyla da kullanılır. Uzun süren ve diğer tedavilere cevap vermeyen epilepsi nöbetlerinin sonlandırılması için intravenöz yolla kullanılabilmeyle birlikte, kardiyorespiratuvar depresyon yapıcı etkisi olduğundan, bu amaçla kullanımı risk taşır. Epilepsi nöbetlerinin tedavisi amacıyla uygulanan kısa süreli tedavi sırasında genellikle kan seviyesinin takibine gerek duyulmaz.
- Gastrointestinal sistemden süratle emilerek 1 saat içinde maksimum kan seviyesine ulaşır. Eliminasyonu bifazik patern gösterir. İlk 2–3 saat içinde süratli eliminasyona uğradıktan sonra günler alan yavaş yıkılım süreci yaşanır. Yaklaşık bir haftalık tedavi ile stabil kan seviyesine ulaşıldıktan sonra, yarılanma ömrü 3–4 gün civarında olur. Kanda yaklaşık %99 oranında proteinlere bağlı olarak dolaşır.

Test sonucunun yorumu:

- Epilepsi tedavisi sırasında, tedaviye alınan cevabın klinik olarak izlenmesi mümkün olduğundan kan ilaç seviyesinin izlenmesine gerek görülmez. Tedavi edici ve toksik kan seviyeleri arasındaki farkın fazla olması nedeniyle oldukça güvenli bir ilaç olduğu kabul edilir. Bu nedenle uzun süreli tedavi takibi amacıyla periyodik ölçüme çok fazla ihtiyaç duyulmaz. Aşırı dozda alınması halinde antidot olarak flumazenil kullanılabilir.

- Anksiyete tedavisi amacıyla kullanılıyorsa, tedavi edici aralık 0.2-0.8 $\mu\text{g}/\text{mL}$ 'dir. Kan konsantrasyonunun 2,5 $\mu\text{g}/\text{mL}$ 'yi aşması durumunda sedasyon meydana gelir.

Numune: Serum (kırmızı veya sarı kapaklı tüp). Minimum 500 μL . Son ilaç kullanma zamanı ve dozu belirtilmelidir. Pik dozun değerlendirilmesi isteniyorsa oral alımdan 1 saat sonra, IV uygulamadan 15 dakika sonra örnekleme yapılmalıdır.

Çalışma yöntemi: HPLC/FPIA

Referans aralığı:

Terapötik konsantrasyon : 0.10 – 1.00 $\mu\text{g}/\text{ml}$

Toksik konsantrasyon : >5.00 $\mu\text{g}/\text{ml}$